

तूवरक (von तूवर = तूपर) adj. subst. *unmännlich, Castrat*; als Schimpfwort MBh. 3, 5470. 7, 5493. 5786. 8, 3476.

तूवरिका f. = तुवरिका *eine best. Lehmart* BHAR. zu AK. ÇKDR.

तूष्, तूषति = तुष् DHĀTUP. 17, 23.

तूष् m. u. Zipfel, Einfassung oder Franse eines Gewandes KĪTĪ. 23, 1.

कृञ् वासः कृञ्जतूष् दन्तिणा TS. 1, 8, 4, 1. 2, 4, 9, 1. TBr. 1, 6, 4, 8. दामतूष् PAÑĀV. Br. 17, 1. KĪTĪ. ÇR. 22, 4, 20. LĪTĪ. 8, 6, 21.

तूष्शील (तूष्मी + शील) m. *stille Aufassung, Bez. schweigend zu re- citirender Sprüche* AIT. Br. 2, 31. 37. ÇĀÑKH. ÇR. 7, 9, 2. 9, 25, 2. 17, 14, 3. 18, 15.

तूष्शील (तू + शील) adj. *schweigsam* P. 5, 3, 72, VĀrtt. 3, Sch. AK. 3, 1, 39. — Vgl. तूष्शील.

तूष्मीक (von तूष्मी) adj. dass. P. 5, 3, 72, VĀrtt. 3. AK. 3, 1, 39. H. 438. तूष्मीकाः समुपासीना न कश्चित्किंचिदब्रवीत् R. GORR. 2, 117, 3. तूष्मीकम् adv. *stille, schweigend*: आसीनमपि तूष्मीकम् (könnte auch adj. sein) MBh. 3, 1116. R. 5, 1, 97. तूष्मीकम् dass. P. 5, 3, 72, VĀrtt. 2. AK. 3, 5, 9. H. 1328.

तूष्मीगङ्गम् (तू + गङ्गा) adv. *dort wo die Gaṅgā still einherfließt* P. 2, 1, 21, Sch. Statt उष्मीगङ्गे MBh. 3, 10698 ist wohl तूष्मीगङ्गे zu lesen.

तूष्मीम् adv. gaṇa स्वरादि zu P. 1, 1, 37. *stille, schweigend* AK. 3, 4, 22 (28), 12. 3, 5, 9. H. 1328. अवाद्स्वन् शकुने भद्रमा वदं तूष्मीमासीनः समु- त्तिं किञ्चिद् नः RV. 2, 43, 3. यन्तुयान्यत् तूष्मीमन्यत् TBr. 2, 1, 2, 8. TS. 2, 6, 4, 2. स क तूष्मीमास ÇAT. Br. 14, 3, 4, 13. अनिरुक्तं वै तव्यतूष्मीम् 7, 3, 2, 2. 1, 1, 24. 11, 6, 2, 5 u. s. w. AIT. Br. 2, 31. KĪTĪ. ÇR. 2, 1, 4, 7. 4, 35. 6, 24. ÇĀÑKH. ÇR. 2, 8, 11. तूष्मीमास्ते MBh. 12, 3839. PAÑĀT. 21, 10 (von einer Trommel). बभूव BHAG. 2, 9. ÇĀK. 59, 5. तूष्मी भूवा, तूष्मीभूय, तूष्मीभावम् absol. P. 3, 4, 63. तूष्मीभूत MBh. 1, 7951. R. 1, 70, 18. PAÑĀT. 193, 12. स्थितः V. 24. HIT. 14, 19. PRAB. 17, 14. यत्किंचिदश्वर्षाणां संनिधौ प्रेतत धनी। भुयमानं परै- स्तूष्मीम् *ruhig ansehen ohne einen Einwand zu erheben* M. 8, 147. DRAUP. 9, 24. R. 1, 2, 25. VID. 89. PRAB. 98, 1. — Von तुष्, die Endung wie in इदानीम् u. s. w.; vgl. त्रोषम् u. त्रोष.

तूष्मीभाव (von तूष्मी mit भू) m. *das Stillesein, Schweigen* MBh. 12, 8840. SĀH. D. 66, 5. तूष्मीभाव BURN. Intr. 250, N. 1.

तूष्मीशील adj. = तूष्शील H. 438. Wohl fehlerhaft.

तूस्त UGĒVAL. zu UNĀDIS. 3, 86. P. 3, 1, 21. Accent eines auf तूस्त aus- gehenden comp. gaṇa चूर्णादि zu P. 6, 2, 134. n. 1) *Flechte* MED. t. 22. UGĒVAL. तूस्तानि विरुत्ति, वितूस्तयति = केशान्विजरीकरोति P. 3, 1, 21, Sch. VOP. 21, 17. Vgl. u. 2. — 2) *Staub* MED. PURUSHOTT. bei UGĒVAL. तूस्तानि विरुत्ति वितूस्तयति पन्थानं वातः UGĒVAL. Vgl. तुस्त. — 3) *Sünde* TRIK. 1, 1, 113. ÇABDAR. im ÇKDR. UGĒVAL. — 4) *Atom* (सूक्ष्म) ÇABDAR.

तूष्णा n. nom. act. und तूष्णीय partic. fut. pass. von तूर्क P. 8, 4, 2. Sch. तूष्णम् m. so v. a. स्तेन NAIGH. 3, 24. त्रिष्णम् und रिष्णम् v. l. तूत् 1) m. oder तूत्तम् n. so v. a. बल NAIGH. 2, 9. Wohl nur irrthüm- lich für तूत्तम्. — 2) m. *ein best. Baum* (?) BURN. Lot. de la b. l. 499. 506. — 3) N. pr. v. l. im gaṇa गर्गादि zu P. 4, 1, 105; vgl. तार्दय.

तूत्ताक m. N. pr. eines Mannes gaṇa शिवादि zu P. 4, 1, 112.

तूर्ति m. N. pr. eines Mannes mit dem patr. T rāsada sja va RV. 8, 22, 7.

तूत् n. *Muskatnuss* ÇABDAR. im ÇKDR.

तूर्त् (त्रि + रुच् P. 6, 1, 37, VĀrtt. 1) und त्रिच (ÇAT. Br. und KĪTĪ. ÇR.) m. n. *eine aus drei Versen bestehende Strophe* NIR. 12, 40. TS. 1, 5, 8, 3. AIT. Br. 1, 16. ÇAT. Br. 1, 4, 1, 33. 40. 2, 3, 2, 32. 5, 1, 5, 21. 6, 5, 2, 2. 8, 6, 2, 2. KĪTĪ. ÇR. 15, 10, 16. 17, 3, 8. ÇĀÑKH. ÇR. 10, 3, 7. 8. 11, 6, 12. RV. PRĪT. 13, 14. 16, 11. 17, 18. °कृत्त in dreisilbige Strophen geordnet ÇĀÑKH. ÇR. 11, 3, 1. 14, 2, 10. 17, 8, 12. °भाग LĪTĪ. 6, 5, 1. fgg. 7, 4. — Vgl. त्र्यच.

तूर्त् s. u. तूर्क.

तृष्ण (तृष्णं UNĀDIS. 5, 8) 1) m. n. gaṇa अर्धर्चादि zu P. 2, 4, 31. SIDDH. K. 249, a, 6. n. (nur dieses zu belegen) TRIK. 3, 5, 7. Accent eines auf तृष्ण ausgehenden comp. gaṇa घोषादि zu P. 6, 2, 85. *Gras, Kraut, ein halm- artiges Gewächs; Grashalm*; häufig als Bild der *Witzigkeit und Werth- losigkeit*. AK. 2, 4, 5, 31. 33. H. 1191. 1195. उद्धत्स्वस्मा अकृपोतना तृष्ण- म् RV. 1, 161, 11. 162, 8. 11. अद्धि तृष्णमद्ये 164, 20. 10, 102, 10. यद्येदं भू- म्या अग्निं तृष्णं वाती मयायति AV. 2, 30, 1. 6, 54, 1. 11, 7, 21. *Stroh* oder *Rohr* zur Bekleidung eines Hauses oder einer Hütte 3, 12, 5. 9, 3, 4. 17. — AIT. Br. 3, 22. 8, 24. ÇAT. Br. 3, 3, 2, 8. 14, 7, 2, 4. KĪTĪ. ÇR. 2, 3, 6. 8, 5. 5, 5, 8. वृत्तगुल्मलतावह्यस्त्वकसारास्तृष्णजा- तयः MBh. 6, 171. 13, 2992. M. 1, 48. 12, 58. संविष्टं तृष्णेषु R. GORR. 2, 48, 10. तृष्णानि शय्या HIT. 1, 144. तृष्णानि भूमिरुदकं वाङ्कतुर्बि च सूनता। एतान्यपि सतां गृहे नोच्छिद्यते कदा च न॥ M. 3, 101. तृष्णं च गोभ्यां प्रा- सार्थमस्तेयम् 8, 339. तया सह मम अयस्तृष्णानामपि भक्षणम् R. 2, 21, 26. ताडयित्वा तृष्णानामपि M. 4, 166. (स्त्रियः) गावस्तृष्णामिवारण्ये प्रार्थयन्ति नवं नवम् HIT. 1, 189. तृष्णैर्गुणात्मनापन्नैर्वद्यते ऽपि हि दन्तिनः 30. ज्ञातस्य नदी- कूले तस्य तृष्णस्यापि जन्म कल्याणम्। यत्सलिलमज्जनाकुलजनकृत्वाय- लम्बनं भवति॥ PAÑĀT. 1, 34. तृष्णानि नोन्मूलयति प्रभञ्जना मूढानि नीचैः प्रणतानि सर्वतः 138. गच्छत्यधस्तृष्णागुणः श्रितकूपयत्नः RĪĒA - TAB. 1, 284. तृष्णादकं n. *Gras und Wasser* ÇAT. Br. 14, 4, 2, 29. KĪBĀND. UP. 2, 22, 2. तृष्णालयम् *Gras und Buschwerk* gaṇa गवाश्चादि zu P. 2, 4, 11. MBh. 3, 1605. तृष्णेषु ज्वलितं तया im Grase hast du dein Feuer brennen lassen so v. a. du hast leichtes Spiel gehabt MBh. 3, 7089. तृष्णादि भयोद्धिमः R. 4, 54, 18. तस्मिन् तावच्चनेनो भवति यावत्- षास्यायम् ÇAT. Br. 5, 1, 2, 13. शीर्यतृष्णालयुष् — जन्तुषु PRAB. 82, 15. त्रिप्रं राव्यद्युतो दीनस्तृष्णतुल्यो भविष्यति R. 3, 37, 17. लघुः संप्रति निर्मासस्तृष्ण- भूतश्च शुष्ककः (कायः) 4, 9, 95. गता हि वासत्री (शक्तिः) कृत्वा तृष्णभूतं घटा- त्कचम् MBh. 7, 8303. तृष्णामिव लघु लक्ष्मीर्नव तांसंरुपाद्धि BHARTR. 2, 14. कलयति धरित्रो तृष्णसामम् 37. ब्रह्मेन्द्रादिमरुदृष्णास्तृष्णागणान्यत्र स्थितो मन्यते 3, 41. (जगत्) दत्तं चान्यैर्विजित्य तृष्णं यथा 58. वहु तृष्णं विश्वं मुहुः पश्यताम् 91. तृष्णामिव लघु मन्यते PAÑĀT. 1, 190. VER. 12, 15. तृष्णवतान- पश्यत R. 4, 48, 19. KĪB. 81. विद्याश्च तृष्णवज्जकौ VID. 309. राव्ये तृष्ण इव त्यक्ते KATHĀS. 22, 44. सतां गुरुजिगीषे हि चेतसि स्त्रीतृष्णं क्रियत् 21, 81. अयमन्य तृष्णवत्कृत्वा मे सर्वथा कुलम् R. 5, 34, 17. VER. 34, 16. तृष्णमत्तरतः कृत्वा रावणम् R. 3, 62, 1. तृष्णमत्तरितं (!) कृत्वा MBh. 3, 16182. तृष्णीकर् *einem Grashalm gleich achten, auf nichts anschlagen* MBh. 1, 7062. 5, 5088. 7, 5430. KATHĀS. 18, 85. SĀH. D. 38, 10. Am Ende eines adj. comp. f. आ KĀTHOP. 1, 3. MBh. 12, 1982. 13, 8700. HARIV. 3797. VARĀH. BHĪ. S. 53, 52. Viell. von स्तृ. — 2) m. N. pr. eines Mannes gaṇa शिवादि zu P. 4, 1, 112. नडादि zu 99. eines Fürsten, eines Sohnes des Uçinara, VP. 444.